

מסורת הש"ס

- (א) ולעיל ספ. וי"ט.
- (ב) קדישין ע"ז לקמן טז.
- (ג) מסורה לה"י. (ד) ועיל ט"ז.
- (ה) קדישין ע"ז. (ו) ד"י ע"ז ט"ז.
- (ז) קדישין ע"ז. (ח) וקדישין ע"ז. (ט) וקדישין ע"ז.
- (י) וקדישין ע"ז. (יא) וקדישין ע"ז.
- (יב) וקדישין ע"ז.

תורה אור השלם

- 1. ואת עמוקא שם אבשלם חתת יואב על הצבא ועמשא בן איש אשר יתיר הישראלי איש בן אל אביגיל בת נחש אחות ציפורה אם יואב: שמואל ב' כ"ה 2. אביגיל ולדה את עמשא ואבי עמשא יתיר הישראלי:
- דברי הימים א' כ"ו 3. לא בא עמוני ומואבי בקהל י"ג דור עשרי לא בא להם בקהל י"ז עד עולם: דברים כ"ד 4. כל בכורה בת מלך פמייה ממשכבות זנות לבנות: תהלים ס"ד 5. ויאמרו אליו איה שרה אשרך ויאמרו בתה אהלה: בראשית י"ח 6. על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך באנחות סמועין ואשר שבר עיניכם את בלעם בן בעור סתתור ארם נהרם לקלקל: דברים כ"ג 7. אהן י"ב כי אני עבדך: אני עבדך בן אשתך פתחת למות:
- תהלים קמ"ח 8. רבות עשית אהן י"ב אלי: נפלאותך ועמשיבותך אליו אין עקר: עירך אליך אנהיה וארבהו עצמו סתתור: תהלים מ"ב 9. אז אמרתו ומה באתו במגלת ספר כרוב יבתי: תהלים מ"ח 10. וכמו השיר עליה ויאמרו המלאכים בלבו לאמר קום קח את עירך: ואת שתי בניך והצמתן פן תספר בשון הנה: בראשית י"ח 11. מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו: תהלים פ"ט כ"א

הגהות הש"ס

- (א) ע"ז הכי תנינו:
- (ב) ע"ז נלחם בעמוני עמשא מלך יתיר ואלו תמק:

מוסף רש"י

כל תלמידי חכמים שמורה הלכה וכו'. אלה משה שלם שמעיה ושמאי וברוך: וכו'. אמר קודם משה אמרה: קודם שנתמנה לידו היה רגיל לעמו לתלמידיו וקדמו: קודם שנתמנה לידו היה רגיל לעמו לתלמידיו וקדמו: קודם שנתמנה לידו היה רגיל לעמו לתלמידיו וקדמו:

הערל פרק שמיני יבמות

אם קודם מעשה שזאת הוראה לידו אמרה ושנה לתלמידיו דנית המדרש בשם רבו שומעין לו בשעת הוראה ואם לאו אין שומעין לו שמה מחמת מעשה הנא לידו אמרה: דאם שמואל וזים דינו קיים. ומילתא דעבידא לגלויי הוא ולא משקר נה: סנה כהלא. לדין דרך

אשה ללאת מניחה: כפנאי. דליכא דפקלא ליה מעמוני ויחלף דפקלא ליה דכר: מוסרות. הן רלועות שקושרין בהן העול: ספספ. שהתרת את הנקבות: נעמה. אמו של רחבעם וממנה יאלו מלכי בית דוד: נפלאותך ומחשבותיך אלניו. עלי ועל רחבעם בן בני חשבת לטובה שהתרת את הנקבות: אני אמרתי. בשעה שנמשחתי עמה בחמי גדולה ומקרוז פסקו לו גדולה זו ולא ידעתי שמימי אהרנס נמכנה עלי כנגילת ספר: כה גר עמוני. קא סלקא דעתך עמוני שנתמנה אשתו עמו והוראה ולדתה נקדושה: נח חלל פסולה לכהונה צפי עשרה יוחסין: ועלגמא דרבי יהודה ור' יוסי בפרק עשרה יוחסין: מנה ליה. מנה מימי לן האי דמשום דלן ראו לנח נקלה כמו פסולה יומר משאר גרים הואיל ונקדושתן מותרות: מכון גדול כאלמנה. דהואיל ואינו ראוי כה כמו חלה ופסולה לכהונה: מה לכ"ג שכן ביאתו בעצירה. תאמר בעמוני שגשא עמונית שאין ביאתו בעצירה: חלל זכר יוכי. שנתמנה בבת ישראל ואין ביאתו כה בעצירה ובתו פסולה לכהונה: מה לחלל שכן יצירתו בעצירה. שזיחת אביו ואמו בעצירה תאמר בעמוני שאין יצירתו בעצירה: כ"ג יוכי. שאין יצירתו בעצירה ובתו מאלמנה פסולה: מה השוה שכן שאין ברוב קהל. אין כשאר רוב ישראל שהרי יש כגולן כל פגום כהן גדול ביאתו בעצירה חלל יצירתו בעצירה עמוני אינו ראוי לנח נקלה: לך עצירה. נח כהן גדול יצירתה בעצירה נח חלל יצירת אביו בעצירה חלל עמונית שאין בעצירה לא יצירתה וכל יצירת אביו ופשיטא ששכרה: אמר ליה אין. ולקמן יליף מעמוני: כה גר עמוני ומלרי שני. שגשאו נח ישראל ויצאתן בעצירה: דמני

אם קודם מעשה אמרה שומעין לו. אר"ת דהיינו דוקא היכא דהוא עלתו נוגע בדבר כגון ימרה שהיה לרין לזאת הוראה שהרי נח ישי נשא כדמכיו אשר נח אל אביגיל בת נחש ואמרין צפ"ק דנבנא כנראה

אקשי להו דרואג כל הני קושייתא אישתיקו בעי לאברווי עליה מיד יועמשא בן איש ושמו יתרא הישראלי אשר בא אל אביגיל בת נחש וכתיב יתיר הישמעאלי אמר רבא מלמד שהגר חרבו כישמעאל ואמר כל מי שאינו שומע הלכה זו ודקר בחרב כך מקובלני מבית דינו של שמואל הרמתי: עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית ומי מהימן והאמר רבי אבא אמר רב יואב כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא אם קודם מעשה אמרה שומעין לו ואם לאו אין שומעין לו שאני הבא דהא שמואל ובית דינו קיים מבל מקום קשיא (א) הכא תרגמו וכל כבודה בת מלך פנימה במערבא אמרו ואיתימא ר' יצחק אמר קרא יואמרו אליו איה שרה ולא מואבית דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר יעל דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים דרבו של איש לקדם וכו' דרש רבא מאי דכתיב פתחת למוסרי אמר דוד לפני הקב"ה רבוני של עולם שהי מוסרות שהיו עלי פתחת רוח המואביה ועמיה העמונית דרש רבא מאי דכתיב רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותך ומחשבותיך אלניו אלי לא נאמר אלא אלניו א' מלמד שהיה רחבעם יושב בחיקו של דוד אמר לו עלי ועליך נאמרו שתי מקראות הללו דרש רבא מאי דכתיב אז אמרת הנה באתי כבוגילת ספר כתוב עלי אמר דוד אני אמרתי עתה באתי ולא ידעתי שבמגילת ספר כתוב עלי החם כתיב הנמצאות הכא כתיב ימצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו אמר עולא א"ר יוחנן בת גר עמוני כשרה לכהונה אל רבא בר עולא לעולא כמאן א' כר' יהודה הא אמר ר' זכר וזכר כבת חלל זכר ואי כרבי יוסי פשיטא הא אמר ר' אף גר שנשא גיורת בתו כשרה לכהונה וכו' בהנך דראוין לבא בקהל אבל האי דאין ראוי לבא בקהל לא

ע"ז. נחש וכן פסקו נושאין על האלוטה אשמו ושנעה בנו וצפי עשרה יוחסין וקדושין דף ע"ג. גבי עובדא דרנח יהודה לזאת הוראה אכל אם אין לרין לזאת הוראה שומעין לו אע"פ שלא אמרה עד שעת מעשה:

כתנאי עמוני ולא עמונית. וא"ר תנאי עמוני ולא מזרי ולא מזירת ואמר ר' גדי עמוני ומואבי היה לו לקר ולכנות עמוני ומואב הלך מדמכיו עמוני ומואבי אית לן למדרש דלמעט עמונית ומואבית קלתי אכל מזרי אם היה כותב מזרים היה מותרין דומ והא דמכיו מזרי ולא כמיי אומר ר' זכר מזרי כמיי מזרי: א' **הבא** כתיב מצאתי דוד. אע"פ שדוד עלתו אמרה ברות הקודש אמרו: **מבית** גדיה באלמנה מה א"ב"ג בו. תימה דמיימי לרבי יוסי האי דינא דכ"ג כאלמנה וחלל דאפילו לרבי יהודה לית ליה האי דינא משום דליכא למיפק דכפרין הכא מה להלך השה שכן שכן י"ז כהן ד עצירה כדאמר בפרק תנחל דקדושין דף ע"ג. וסו' והוא ליה לאמרי דינא דלדין מיימי ר' יהודה דנת גר זכר כנת חלל זכר מחלל ומזרי ראשון כדאמר החם ומימי לענין שאר בנות גרים איכא למימר לית ליה לרבי יוסי דינא דר' יהודה לנח חשיו ליה לך השה שאינו ברוב קהל כיון דגר רחם לקהל וכן פירש בקונטרס החם ארבי אליוער כן יעקב דפליג ארבי יהודה אכל הכא גר עמוני דחשיו הוא לך השה כדאמר הכא כיון דלן ראוי לנח נקלה קשה אמאי לא נדון לר' יוסי מחלל ומזרי ראשון שמתפל בת עמוני שגשא עמונית לכהן אע"ג שראיה לנח נקלה י"ל דקסבר ר' יוסי כיון דנת מזרי ראשון אינה ראיה לנח נקלה אין לעשות לך השה מפקול הכונה פסול קהל לגמור מהא בעלמא לפסול הכונה ואין להקשות דליף פסולן גר ביאתו מחלל ומזרי ראשון דהשמה יש לעשות לך השה כיון שאין אנו בצל עמונית לך השה ממנה עמוני שפולין זו לקהל וזו לכהונה אלא ממנה שאינו ברוב קהל דגר חשוב ברוב קהל לרנח דכפרית ועוד דמה להקן שכן זרעם פסול תאמר כגר שנתו כשרה אכל קשה דממזר

אם קודם מעשה אמרה שומעין לו. אר"ת דהיינו דוקא היכא דהוא עלתו נוגע בדבר כגון ימרה שהיה לרין לזאת הוראה שהרי נח ישי נשא כדמכיו אשר נח אל אביגיל בת נחש ואמרין צפ"ק דנבנא כנראה

אקשי להו דרואג כל הני קושייתא אישתיקו בעי לאברווי עליה מיד יועמשא בן איש ושמו יתרא הישראלי אשר בא אל אביגיל בת נחש וכתיב יתיר הישמעאלי אמר רבא מלמד שהגר חרבו כישמעאל ואמר כל מי שאינו שומע הלכה זו ודקר בחרב כך מקובלני מבית דינו של שמואל הרמתי: עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית ומי מהימן והאמר רבי אבא אמר רב יואב כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא אם קודם מעשה אמרה שומעין לו ואם לאו אין שומעין לו שאני הבא דהא שמואל ובית דינו קיים מבל מקום קשיא (א) הכא תרגמו וכל כבודה בת מלך פנימה במערבא אמרו ואיתימא ר' יצחק אמר קרא יואמרו אליו איה שרה ולא מואבית דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר יעל דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים דרבו של איש לקדם וכו' דרש רבא מאי דכתיב פתחת למוסרי אמר דוד לפני הקב"ה רבוני של עולם שהי מוסרות שהיו עלי פתחת רוח המואביה ועמיה העמונית דרש רבא מאי דכתיב רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותך ומחשבותיך אלניו אלי לא נאמר אלא אלניו א' מלמד שהיה רחבעם יושב בחיקו של דוד אמר לו עלי ועליך נאמרו שתי מקראות הללו דרש רבא מאי דכתיב אז אמרת הנה באתי כבוגילת ספר כתוב עלי אמר דוד אני אמרתי עתה באתי ולא ידעתי שבמגילת ספר כתוב עלי החם כתיב הנמצאות הכא כתיב ימצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו אמר עולא א"ר יוחנן בת גר עמוני כשרה לכהונה אל רבא בר עולא לעולא כמאן א' כר' יהודה הא אמר ר' זכר וזכר כבת חלל זכר ואי כרבי יוסי פשיטא הא אמר ר' אף גר שנשא גיורת בתו כשרה לכהונה וכו' בהנך דראוין לבא בקהל אבל האי דאין ראוי לבא בקהל לא

עין משפט ור' מצוה

הגהות מר"ב

רנשבורג
(א) ע"ז נחם תלמד שהיה הכנסת יסב בחיקו על דוד. ר"ב ע"ז חזקיהו על תלמודו מחמת אכלה כהן פלג ר' מ' י"ד דף ע"ז ע"ז ופירוש ר' יהודה ע"ז:

תוספות ישנים

(א) ע"ז נחם תלמד שהיה הכנסת יסב בחיקו על דוד. ר"ב ע"ז חזקיהו על תלמודו מחמת אכלה כהן פלג ר' מ' י"ד דף ע"ז ע"ז ופירוש ר' יהודה ע"ז: